

Tienjarig bestaan

Op 19 augustus vierde Heemcentrum "t Schoor" het 10-jarig bestaan. Op bijzondere wijze hebben we dit feit samen met een aantal genodigden in een stijlvolle bijeenkomst in de voormalige raadszaal van de gemeente Udenhout herdacht. Na ontvangst en opening van de bijeenkomst door Hein van den Berg, hield Kees van Kempen een boeiende voordracht over de geschiedenis van Udenhout vanaf 1300. Hij sloot zijn lezing af met een op rijm gesteld en zeer interessant gedicht over "10 jaar Heemcentrum "t Schoor".

Verder stond de middag in het teken van het afscheid van Harrie van den Bersselaar als voorzitter van "t Schoor". Namens alle medewerkers en medewerksters sprak Bert van Asten Harrie toe en bood hem daarna een boek (liber amicorum) aan, waarin ieder zijn persoonlijke waardering voor Harrie's werk en zijn inzet in de afgelopen 10 jaar had uitgesproken.

Tijdens de bijeenkomst vond de formele overdracht plaats van de voorzittersfunctie aan Harry Goos. Daarna sprak deze Harrie toe en uitte zijn grote

Harrie v.d. Bersselaar met de oorkonde

bewondering voor Harrie en alle medewerkers om wat zij in 10 jaar tot stand hadden gebracht. Een prachtig moment om onze dankbaarheid daarvoor te tonen. Voor de uitzonderlijke verdiensten, als mede-oprichter en als stuwende kracht van het heemcentrum werd Harrie van den Bersselaar benoemd tot ere-voorzitter van de Stichting. Voor zijn niet aflatende zorg en inspanning voor 't Schoor in de afgelopen 10 jaar werd hem een prachtige eikenhouten buitenzitbank aangeboden. Drs. M. v.d. Ven, voorzitter van Brabants Heem, onderscheidde Harrie met het zilveren draaginsigne van Brabants Heem.

Na een dankwoord door de scheidende voorzitter sloot Hein van den Berg de middagbijeenkomst af.

's Avonds werd met alle medewerk(st)ers en partners in een gezellige sfeer het 10-jarig bestaan nog eens extra gevierd. De vijf oprichters van 't Schoor werden nog apart gehuldigd. Een lied door Tonnie Bekkers geschreven en gezongen door enkele dames verlevendigde dit fijne samenzijn. Een jubileum werd waardig afgesloten.

Stutten en steunen

In het kader van het 10-jarig bestaan werd op zaterdag 7 oktober een contactmiddag georganiseerd voor onze Stutten en Steunen. Na de ontvangst werden twee inleidingen gehouden; één door Kees van Kempen over "De ontstaansgeschiedenis van Udenhout, de oude landgoederen" en één door Frans van Iersel met als onderwerp "De Udenhoutse notarisfamilie Van den Bosch". De middag is een groot succes geworden. Mede dankzij de financiële bijdrage van onze Stutten en Steunen kan 't Schoor zijn werk verrichten. Wij zijn hen daarvoor zeer

erkentelijk. Het verplicht ons dat op enigerlei wijze te uiten. Wij doen dat o.a. door hen via dit jaarverslag te informeren. Verder willen wij het initiatief zoals we dat op 7 oktober hebben uitgevoerd om de 2 à 3 jaar herhalen. Overigens zijn wij veel dank verschuldigd aan onze hoofdsponsor, andere sponsoren en die ondernemers waarop wij zo af en toe een beroep doen om materialen of diensten belangeloos of tegen gereduceerde prijs aan ons ter beschikking te stellen.

Bestuur

Het bestuur kwam in 2000 10 keer voor een vergadering bijeen. Voor het 10-jarig bestaan werd een aparte commissie ingesteld.

Naast de hiervoor genoemde wisseling in de voorzittersfunctie van het bestuur, trad Jan Ramaekers, die 10 jaar onafgebroken lid van het bestuur is geweest,

af. Jan heeft 't Schoor mee opgericht, maar vooral "'t Klein Schoor" heeft hij opgebouwd en begeleid. Wij prijzen ons gelukkig dat Jan de werkzaamheden voor 't Klein Schoor, blijft coördineren. Op 15 juni heeft het bestuur samen met zijn medewerkers en partners afscheid van hem genomen als bestuurslid en hem bedankt voor het vele werk dat hij voor 't Schoor heeft verricht.

De nieuwe voorzitter Harry Goos

In het bestuur moest voorzien worden in de vacature van vice-voorzitter. In de bestuursvergadering van 18 september heeft het bestuur unaniem besloten Harrie van den Bersselaar te benoemen tot vice-voorzitter.

Medewerk(st)ers

Medio 2000 hebben we Henk Verhoeven benaderd. Die besloot snel om ons team op dinsdagmorgen te komen versterken. Henk heeft bij de herinrichting van de zolder samen met Kees van de Wouw, Bert van Asten en Gerard van Alem reeds zijn vakbekwaamheid bewezen en heeft inmiddels getoond een enthousiaste Schoorfan te zijn.

Kees van den Bersselaar had dringend ondersteuning nodig bij zijn documentatiewerkzaamheden. Nu het "bouwteam" is versterkt heeft Bert van Asten, mede gezien zijn brede kennis van Udenhout en zijn bewoners, zich bereid verklaard Kees daarbij te assisteren.

Een hoekje over het onderwijs op de nieuwe zolder

Damesteam.

Door de vele activiteiten in ons heemcentrum aan de Schoorstraat is het noodzakelijk dat regelmatig huishoudelijk onderhoudswerk gedaan wordt. Het is een grote verdienste van het damesteam, dat de medewerkers van 't Schoor hun werk altijd in keurig onderhouden ruimten kunnen verrichten en gasten kunnen ontvangen. Bovendien dragen zij zorg voor het inrichten en etaleren van de toonkamers en expositieruimten.

Schrijversteam

Vanwege de grote verdiensten die het schrijversteam voor 't Schoor heeft is aan het team op 3 juni een uitstapje aangeboden naar de Abdij van Tongerlo. Deze dag is zeer succesvol verlopen.

Het schrijversteam zit niet stil. In mei 2001 viert de basisschool Wichelroede het 100-jarig bestaan. Het schrijversteam heeft dit feit aangegrepen om een boek samen te stellen over het onderwijs in Udenhout en Biezenmortel. Reeds vele malen is daarover vergaderd, is veel speur- en zoekwerk verricht en is er veel foto- en kaartmateriaal verzameld. Eind 2000 was in grote lijnen de opzet en inhoud van het boek gereed. Alles wijst erop dat het weer een schitterend boek zal worden en straks niet mag ontbreken in de serie boeken die ons schrijversteam reeds uitgegeven heeft. Ter dekking van een deel van de kosten heeft de dorpsraad van Udenhout, naast nog een belangrijke sponsor, in 2000 een financiële bijdrage toegekend. Een zeer belangrijk deel van de kosten zal straks uit de verkoop van het boek moeten komen.

Diverse activiteiten - projecten

Millenniumkrant

In het vorige jaarverslag (1999) is melding gemaakt van de uitgifte van deze krant, wederom een succes van ons schrijversteam. In de krant was een Udenhoutse puzzel opgenomen en werd de jeugd gevraagd een opstel te schrijven over "Udenhout in het jaar 2022". Met betrekking tot de puzzel werden 133 inzendingen ontvangen. Daarvan waren er 18 helemaal goed. Op donderdagavond 17 februari zijn de 18 inzenders op 't Schoor uitgenodigd. Na ontvangst en een toelichting op de puzzel door Kees van Kempen vond de trekking van de prijswinnaar plaats. Uit handen van Jeroen ter Huurne, directeur van de Rabobank, werd de door de Rabobank geschonken cheque van f 500,-- overhandigd aan de prijswinnaar: Toon van Rijzewijk.

Door de jeugd werden 107 opstellen ingeleverd. O.a. door Wim Maarse zijn deze beoordeeld en hij heeft met medewerking van Theo van Rijzewijk, directeur van de Achthoevenschool en Piet Lagarde, directeur van de Wichelroede, ze keurig laten bundelen en kopiëren. Op 28 juni heeft in de Openbare bibliotheek in Udenhout de prijsuitreiking plaatsgevonden. De eerste prijs werd toegekend aan Femke van de Broek en Anke van den Bersselaar.

Exposities

Bij de viering van het 75-jarig bestaan van Vincentius is op 2 juli voor de familievereniging van Vincentius opnieuw een expositie ingericht door Jan Ramaekers. Daarbij is gebruik gemaakt van eerder gemaakte collages bij de open dag in 2000. De tentoonstelling kreeg veel belangstelling én waardering.

Monumentenprijs 2000

Kees van den Bersselaar, Hein van den Berg en Frans van Iersel hebben zich ingespannen om het familiekerkhof van de familie Le Mire (achter het Scouting-gebouw)

in aanmerking te **Het familiekerkhof van LeMire** laten komen voor een waardering (prijs). Zij hebben daarvoor een rapportage (geschiedschrijving) voorzien van foto's ingediend. Het kerkhof werd door de selectiecommissie bezocht. Er waren totaal 50 aanmeldingen. Op 2 november vond de prijsuitreiking plaats. Helaas werd onze inzending niet met een prijs beloond.

Open Monumentendag

Dit jaar stond de monumentendag in het teken van "Nederland-Waterstaat". De werkgroep Biezenmortel heeft naar aanleiding daarvan in "de Vorselaer" een 2-daagse expositie gehouden. De expositie was zeer bezienswaardig en is door velen bezocht. Ook 't Klein Schoor had haar deuren twee dagen voor bezoek opengesteld en genoot grote belangstelling. Schoorstraat 2 was alleen op zaterdag geopend, ongeveer 70 personen vereerden ons met een bezoek.

Hazagoed

In het jaarverslag 1999 is de start van dit nieuwe project, aangeduid als "kadastrale atlas van Udenhout uit 1832", aangekondigd. In 2000 is, in samenwerking met heemkundekring De Kleine Meijerij, voortvarend aan de verdere uitwerking van dit project gewerkt. We vertrouwen erop dat in 2001 met de uitgave van de atlas of delen daarvan een begin kan worden gemaakt.

Groepsbezoeken aan ons heemcentrum

Van diverse zijden is ons in 2000 gevraagd een bezoek te kunnen brengen aan ons heemcentrum. Wij beoordelen deze bezoeken zeer positief omdat we daarmee ons werk beter in de belangstelling kunnen brengen. Het was echter nodig de groepsbezoeken beter te coördineren en te begeleiden. We stelden daarvoor een reglement op. Het verheugt ons dat de bezoekers altijd zeer lovend zijn over ons werk.

Restauratie hekwerk

Eind 2000 heeft 't Schoor het initiatief genomen om het hekwerk voor het pand Schoorstraat 2, dat in slechte staat verkeert, zo spoedig mogelijk te restaureren. De voorbereidingen zijn inmiddels zo ver gevorderd dat in 2001 met de restauratie kan worden begonnen. Naast enkele andere sponsors heeft de dorpsraad in 2000 een financiële bijdrage in de restauratiekosten toegezegd.

Inrichten zolder

In het algemeen komt 't Schoor ruimte te kort om alle voorwerpen op een overzichtelijke wijze en naar onderwerp of beroep te etaleren. Een deel van de zolder verkeerde nog in de oude staat. In 2000 is door Kees van de Wouw, Bert van Asten, Gerard van Alem en Henk Verhoeven hard gewerkt aan de aanpassing van dit zoldergedeelte (vloeren,

Gerard van Alem, Kees van de Wouw en Bert van Asten bezig met het maken van de branddeur

wanden, dakbeschot). De elektrische installatie is deskundig door Wim van Beeck aangebracht. Na goedkeuring van de eigenaar is in een scheidingsmuur een branddeur aangebracht, waardoor de beide zolders nu met elkaar in verbinding staan.

Automatisering

Door een gift heeft "'t Schoor" een CD-rom installatie kunnen aanschaffen. Alle gegevens kunnen nu op eenvoudige wijze van de computer gekopieerd worden, zodat geen bestanden verloren gaan. Jan van den Bersselaar en Jan Roovers zijn zeer intensief bezig alle voorwerpen e.d. te labelen, te coderen, te rubriceren en in het geautomatiseerd systeem op te slaan. Voorwaar geen eenvoudige klus.

Jan Roovers en Jan v.d. Bersselaar

Kopieermachine

Een hulpmiddel dat we absoluut niet kunnen missen is een kopieermachine. Omdat het oude apparaat was versleten waren we genoodzaakt een nieuwe aan te schaffen. Dankzij een forse donatie van Interpolis en een persoonlijke gift waren we daartoe in staat. We zijn daarmee prima geholpen.

Onroerend goed

Voor de toekomst van 't Schoor is het van belang dat we ons steeds beraden over onze huisvesting. Zo was er behoefte om voor 't Klein Schoor uit te kijken naar enige uitbreiding van de zeer beperkte werkruimte op onze lokatie aan de Gommelsestraat, dit met name voor de opslag van gerestaureerde werktuigen e.d.

De put bij 't Klein Schoor

Helaas is na mondeling overleg met de gemeente Haaren gebleken, dat uitbreiding in de Gommelsestraat onmogelijk is. We zullen ons voorlopig dan ook moeten behelpen met die ruimte en op afstand onze opslag in een landbouwschuur aan de Zandkant handhaven.

Website

Heemcentrum 't Schoor mag zich dan wel bezig houden met het verleden. We zijn ook zeer modern, vooruitstrevend zelfs en gaan met onze tijd mee. Daarom is door Frank Scheffers en Luud de Brouwer een concept voor een website ontwikkeld. In 2001 zal men wereldwijd dan ook 't Schoor kunnen "aanklikken" en kan men zich uitvoerig laten informeren over ons werk. De site is te bezoeken onder de naam: <http://home.planet.nl/~schef564/schoor/> Ook via de site van Brabants Heem en via o.a. de zoekmachine Ilse (zoekterm bijv. heemcentrum) vindt u ons.

Beveiliging

't Schoor heeft inmiddels een zo grote collectie verzameld dat het instandhouden/verzekerden daarvan een eerste vereiste is. Veiligheidsvoorzieningen daarvoor zijn noodzakelijk. Zo werden in voorgaande jaren reeds een brandmeldinstallatie en een inbraakalarm aangebracht. Het gehele gebouw is van een bliksembeveiliging voorzien. In 2000 hebben we een erkend bureau onderzoek laten doen naar de noodzaak van een sprinklerinstallatie. De conclusie van het onderzoek luidde: "Gegeven de reeds getroffen voorzieningen acht men de aanleg van een dergelijke installatie overbodig". Vervolgens hebben we bureau Nagtglas Versteeg een inspectie laten verrichten naar de elektrische installatie. De inspectie heeft op 26 oktober 2000 plaatsgevonden. Volgens het uitgebrachte rapport verkeert de technische installatie in redelijk goede staat. Wel zullen enkele onderdelen op termijn aan vervanging toe zijn. Op korte termijn zullen we nog wel enkele

blusapparaten extra bijplaatsen en zullen we bordjes "Nooduitgang" aanbrengen.

Bijzondere activiteiten

Bestuur en/of medewerkers van 't Schoor hebben in 2000 aan diverse externe activiteiten deelgenomen zoals: excursies, regio-overleg, bijeenkomsten Raad van Aangeslotenen, buurtheemkundekringen, presentatie kalender 2001, 60-jarig priesterfeest Monaldus van den Broek Biezenmortel, dorpsraadbijeenkomsten.

Tot slot

Ik wil aan het einde van dit jaarverslag alle vrijwilligers, de medewerkers van de dinsdagmorgen, het team van 't Klein Schoor, het schrijversteam, het damesteam, het bestuur en secretariaat bedanken voor het werk dat ze in 2000 weer voor 't Schoor hebben gedaan. Laten we in goede saamhorigheid dat werk in het volgende jaar voortzetten.

Harry Goos, voorzitter

10 jaar heemcentrum 't Schoor

Ik wil efkes de aondacht vroage as ik maag
vur den komende monumentendaag
Ik weet nie of ge dan iets te doen het thuis,
mar op 't Schoor is het dan open huis
't Schoor dè is het heemcentrum van het dörp
en ge kunt het vèinen midden op törp
In't hùis waar rector Merckx wont, nie veur,
mar links um't hùis, en dan achterum dur de deur
Ge zult oe oogen utkèèken, ik waarschouw vuruit.
Doar staon zòveul spullen, het pùilt'r uit.
Leikes, griffels, een leesplenkske
'ne spekhaok en een vèrkestèngske
Een schoefel, een rèèf, 'nen èrrepelriek
En romkannen van de boterfabriek
Zun vierkante kiest vur de eier
De waoterpaas van Cas de Weijer
'ne kolenkit, 'nen originele zwarte
En de brilschuup van Jo van Barten.
De carbidlamp van Peer Fiets vur't licht
'nen dorsvlegel, een zessie en een zicht
Bròdtrommeltjes en een bus beschùit
Spulgoed, 'nen doedelpot en een ouw flùit
Tinne bördjes, een pèrdjesklok
'nen haom en de vrachtfiets van Bart Slok.
Ik zeg, ze hebben 't gelèèk op 't Schoor
'n romkan, 'n zèèg, 'nnen ouwe moor
Heiligenbilden, groote en kleintjes
En de mallejan van Harrie van Heintjes
Heemkunde wil zeggen, ik kan 't verklaoren,
dè ge herinneringen van vruuger wilt bewaoren.
Iedereen doe dè wel 's op fisjes of aander vertier
Dè gao dan zoo wè op de volgende manier:
En langs den hofpad van onze vadder
Daor laag een geut vur den afvoer van't watter
En overslangs derneffen stond een buukenheg
Van himmol achter, tot vur aon de wegt.
En in die heg daor konde mülders vèinen,

bèkkers en capesienen van veur tot tèine.
 We maokten touwkes aon de pôtjes, mee geweld,
 En we zongen “Mùlderke, mùlderke telt oew geld”.
 Iedereen hee zoo z’n eige verhaolen, geheijt,
 soms zoo’t was, mar mist aongedikt en útgebrijd.
 Marinuske Robben kwaam van school gegaon
 en zaag bij’t Smèrpötje een kat op’t dak staon.
 Hij viét ‘ne steen, gooit, mar de kat zaag de nood.
 De steen raakte achter het huis een kiep, morsdood.
 Onthouwen, dè kan’t ginne eene knappe kop
 En durum schrèèven ze op ’t Schoor al die verhaolen op.
 Vruug of laot zèn daor hil wè meensen blij mee,
 net as mee al die spullen die men al vergaord hee.
 Missiebuskes en roozekraanse
 De familiefoto van de Heijmaanse
 Den bolhoed van de Paljas, ‘ne hooge zije
 De lozzie van Ties van Leijen
 Een oks, een sligmes en een hakbeijl
 En het brevier van den ouwe pastoor van Eijl
 Heemcentrum ’t Schoor hee hil wè èrbèrs.
 Die werken er ammol ève gèrè
 Jan den Bèsseler mee al z’n geridschap
 Of Kees die alles opberregt in ‘ne aparte map
 Gerard van Aalem, tot techneut gepromoveerd
 Bert van Aasten is restaurateur, maakt alles heel
 En Ad den Oude houdt de buukskes in’t gareel
 Het Klein Schoor, het bestuur en de schrèèvers,
 De stutten en steunen en alle aandere drèèvers,
 Ik kan nie alle naomen noemen, dè’s gin wèrk
 Wè’k wel kan is ze bedanken, naomes dörp en kerk,
 vur alle wè ze op ’t Schoor hebben gedaon
 vur al die spullen die ze daor op zulder hebben staon.
 Een prachtige ouwe schoolkoart van het dörp
 Een Heilig Hartbild, een wijwaotersvatje en ’n stölp
 ‘ne katechismus en buukskes van de scholen
 ‘ne tinne pispot en de pulling van paus Kolen.
 Het hargetouw van Piet Teurlings en én wan
 het Tantum Ergo van Pieter van Dam
 Een büsemval en een vosseklem

De klompen van Jo en Sjef Brem
 ‘ne Keulse pot voor het inmaaken van de zuurkôl
 ‘ne pollepel, ‘ne verket, hùisroad, kaasten vol
 Van Luim Ven en de paoternoster, een rillekwie
 Het prachtige vaan van de hermenie
 Pruimtebak, het sigarekiesje van Harrie van Keeë
 En een pötje waor we de kaortcenten in deeën.
 En al meer dan tien jaor
 Komen ze elke dinsdaggemèrrege bij mekaor
 Al die èrbèrs van ’t Schoor die gaon naor törp
 Vur de koffie en vur de roddels in het dörp
 Mar ôk vur alles wè’t er moet wôrre gedaon,
 al die werzaamheeë die vur de deur staon.
 Het organiseren va tentôonstellingen,
 het schrèèven van boeken, het houwen van lezingen,
 het meepraoten over de naomen van de straoten
 en het dichten van financiële gaoten
 En altèd mar wir verzaamelen, verzaamelen en spaoren,
 om alles van den Unent en den Biezenmortel te vergaoren,
 verhaolen van vruuger, spullen waoraon men hecht,
 archieven van klôsters, of dingen die men zoomar kregt.
 Zaand, zèèp en soda, peter en zout
 Den bilhaomer van Toon den Bout
 Uierzalf, een zèkske mee haozelnoten
 en van de geminteraod den urn um te loten
 Een schelmèndje, ’n kruik en een nèptang
 Van de Wouwkes d’n ijzeren Jan
 Een schraog, ‘ne bok, ‘ne mik, ’n secretair
 Een bieënkôrf en Chriesje Hoogendoorn z’n gewèèr.
 Een pelderien, een poffer, een vögeltjeskooike
 Van Sint Felex ’t veulgebrüikte strooike
 Een baskwiel, ‘nen ùster, drinkeskènnedes
 Een gaffel en de bast van Jan Pènnedes
 Foto’s van de familie en de congregatie
 Ammol herinneringen aon een aandere generatie.

Geschreven door Kees van Kempen en door hem
 voorgedragen bij gelegenheid van het 10-jarig bestaan van
 Heemcentrum ‘t Schoor

